

ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

ФАКУЛЬТЕТ №2

КАФЕДРА АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН

ФАКУЛЬТЕТ №4

**КАФЕДРА ДЕРЖАВНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН ТА ПУБЛІЧНОГО
УПРАВЛІННЯ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

УПРАВЛІННЯ В ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНАХ

Галузь знань 26 Цивільна безпека
Спеціальність 262 «Правоохоронна діяльність»
Освітній рівень другий (магістерський)
Освітньо-наукова програма «Правоохоронна діяльність»
Шифр за ОПП: ОК 10

Мова навчання: українська

Кропивницький – 2024

Розробник:

МЕРДОВА Ольга, завідувач кафедри
адміністративно-правових дисциплін
факультету №2 ДонДУВС,
професор (за сумісництвом) кафедри
державно-правових дисциплін
факультету №4 ДонДУВС, к.ю.н., професор

Робочу програму розглянуто та затверджено на спільному засіданні кафедри
адміністративно-правових дисциплін факультету №2 та кафедри державно-
правових дисциплін та публічного управління
Протокол № 25 від «24» червня 2024 року

Завідувач кафедри

Ольга МЕРДОВА

Т.в.о. завідувача кафедри

Ганна КОНАРЄВА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
Правоохоронна діяльність
«24» червня 2024 року

Гарант ОПП

Артем САХНО

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача

1. ВСТУП

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Статус навчальної дисципліни:	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Рік підготовки:	1-й	1-й
Семестр:	1-й	1-й
Кількість кредитів ЄКТС / годин	4 / 120	
Модулів:	1	
Змістових модулів:	1	
Лекції:	20 годин	6 годин
Семінарські:	20 годин	6 годин
Практичні:		
Самостійна робота:	80 годин	108 годин
Індивідуальні завдання (курсова робота):		
Підсумковий семестровий контроль:	екзамен	
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:	1:2	1:9

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни:

Мета: підготовка висококваліфікованих професіоналів та професіоналок правоохоронної діяльності для реалізації завдань правоохоронних органів України, здатних володіти системою сучасних управлінських знань, професійних умінь і компетентностей, необхідних для організації, координації та керівництва діяльністю правоохоронних підрозділів, забезпечення ефективного прийняття рішень, здійснення інформаційно-аналітичної підтримки управління, прогнозування та планування службової діяльності, впровадження гендерно орієнтованих управлінських практик та розроблення управлінських проєктів; аналізувати та

вирішувати складні управлінські завдання, діяти в умовах невизначеності, динамічних змін та високої відповідальності, забезпечувати результативність і якість роботи підрозділів правоохоронних органів, а також забезпечувати дотримання принципів демократичного врядування, прав людини та гендерної рівності.

Завдання: сформувати знання про сутність, структуру та функції управління в правоохоронних органах, розкрити специфіку управлінських процесів, принципів, стилів та систем управління; опанувати механізми прийняття управлінських рішень, включно з етапами підготовки, обґрунтування, аналізу альтернатив, уніфікації рішень та оцінювання їх ефективності; розвинути компетентності сучасного керівника правоохоронного органу, включаючи лідерство, організаторські навички, управління персоналом, культуру керівника та його відповідальність за командний результат; сформувати навички інформаційно-аналітичного забезпечення управління, включно з аналізом оперативної обстановки, підготовкою аналітичних довідок, інформаційних матеріалів та управлінської звітності; опанувати методи прогнозування та планування у правоохоронних органах, навчитись визначати цілі, оцінювати ресурси, моделювати управлінські ситуації, розробляти плани та управлінські рішення; розвинути компетентність у сфері гендерно-чутливого управління, здатність забезпечувати рівні можливості, формувати корпоративну культуру недискримінації та інтегрувати гендерний підхід у службове керівництво.

1.3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна є вихідною. Компетентності сформовані під час опанування освітньої компоненти та досягнуті програмні результати можуть бути використані на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 7	ПРН 14
Знати зміст, структуру та принципи процесу управління у правоохоронних органах, включно з функціями, стилями та організаційними формами керівництва		+	+		
Знати компетентності керівника правоохоронного органу: організація діяльності підрозділу, розподіл функцій, координація персоналу, формування управлінського стилю та культури керівника	+	+			
Вміти здійснювати аналіз управлінських ситуацій та приймати управлінські рішення, визначати їх етапи,			+	+	+

оцінювати фактори впливу та обґрунтовувати оптимальні варіанти дій					
Вміти здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінського процесу: збір і систематизацію інформації, аналіз оперативної обстановки, підготовку аналітичних довідок, звітів та управлінських документів			+	+	
Вміти застосовувати методи прогнозування та планування в управлінській діяльності правоохоронних органів, визначати цілі, ресурси, ризики та варіанти реалізації управлінських рішень			+	+	+
Вміти інтегрувати принципи гендерної рівності в управлінську діяльність, забезпечувати недискримінаційний підхід та формувати гендерно чутливу управлінську культуру підрозділу	+	+	+		
Вміти розробляти й управляти управлінськими проектами у сфері правоохоронної діяльності, визначати виконавців, ресурси, строки та форми контролю за реалізацією		+			+

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	у тому числі					у тому числі				
	усього	лекції	семінарські	практичні	самостійна робота	усього	лекції	семінарські	практичні	самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Модуль 1										
Змістовий модуль 1. Управління в правоохоронних органах.										
Тема 1. Організація процесу управління в правоохоронних органах.	12	2	2		8	20	2			18
Тема 2. Механізм прийняття рішень в правоохоронних органах.	12	2	2		8	20		2		18
Тема 3. Керівник правоохоронного	24	4	4		16	20	2			18

органу як суб'єкт управління.										
Тема 4. Інформаційно-аналітичне забезпечення управління в правоохоронних органах	24	4	4		16	18				18
Тема 5. Організація і методики прогнозування та планування правоохоронних органів	24	4	4		16	20		2		18
Тема 6. Гендерне інтегрування в управлінських практиках правоохоронних органів	24	4	4		16	22	2	2		18
Усього годин	120	20	20		80	120	6	6		108

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1

Змістовий модуль 1. УПРАВЛІННЯ В ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНАХ

Тема 1. Організація процесу управління в правоохоронних органах. Зміст та загальна характеристика процесу управління в правоохоронних органах. Процес управління як система. Елементи системи. Характеристика процесу управління. Характеристика функцій та принципів управління.

Тема 2. Механізм прийняття рішень в правоохоронних органах. Поняття та види управлінського рішення в правоохоронних органах. Вимоги, що ставляться до управлінських рішень. Об'єктивні передумови прийняття рішень та суб'єктивні фактори підготовки та прийняття управлінських рішень. Стадії процесу підготовки управлінського рішення. Можливості уніфікації та використання типових управлінських рішень в правоохоронних органах.

Тема 3. Керівник правоохоронного органу як суб'єкт управління. Поняття і сутність стилю управління. Місце і роль керівника в правоохоронному органі. Функції керівника в процесі управління. Культура

керівника правоохоронного органу. Керівник і здоров'я. Вимоги до керівників правоохоронних органів. Оцінка особистості та діяльності керівника правоохоронного органу.

Тема 4. Інформаційно-аналітичне забезпечення управління в правоохоронних органах. Поняття та зміст інформаційно-аналітичної роботи в правоохоронних органах. Напрями і організація інформаційно-аналітичної роботи в правоохоронних органах. Стадії організації та інформаційного забезпечення аналітичної роботи в правоохоронних органах.

Тема 5. Організація і методики прогнозування та планування правоохоронних органів. Поняття прогнозу та функції прогнозування. Значення прогнозування в управлінській діяльності. Прогнозування як умова наукового обґрунтування управлінських рішень, що розробляються в правоохоронних органах. Взаємозв'язок прогнозування та планування. Значення планування як функції управління. Плани як різновид управлінських рішень в правоохоронних органах. Система, зміст, методи планування.

Тема 6. Гендерне інтегрування в управлінських практиках правоохоронних органів. Політики гендерної рівності в практиках управління правоохоронним органом. Роль керівника у забезпеченні рівних прав та можливостей жінок та чоловіків. Розвиток гендерної компетентності керівників правоохоронних органів.

5. ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

5.1. Методи навчання

Під час проведення навчальних занять можуть застосовуватися такі методи:

- словесні методи навчання (лекція, пояснення, інструктаж, консультація, бесіда, професійна дискусія, обговорення управлінських рішень, коментування прикладів управлінської практики).

- наочні методи навчання (демонстрація схем управління, структур органів, моделей прийняття рішень; використання презентацій, аналітичних таблиць, відеофрагментів, кейсів; показ прикладів управлінських документів і планів).

- практичні методи навчання (виконання практичних завдань з аналізу управлінських ситуацій; складання та оцінювання управлінських рішень; моделювання стилів керівництва; розроблення планів, прогнозів і проєктів; тренінги з управлінської комунікації).

- проблемно-пошукові методи навчання (розв'язання ситуаційних задач, аналіз управлінських конфліктів і кейсів; пошук рішень у складних та нестандартних умовах; робота з управлінськими дилемами; формування альтернативних варіантів рішень).

5.2. Порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання роботи здобувачів/здобувачок вищої освіти здійснюється відповідно до загальноуніверситетської системи оцінювання знань.

Система передбачає:

для денної форми навчання

	Поточний контроль		Підсумковий контроль
	Семінарські та практичні заняття	Самостійна робота	Залік/екзамен
	40	20	40
Всього за навчальну дисципліну	100		

Для переведу оцінок у бали необхідно користуватися формулою:

$$AP = \frac{\text{сума всіх отриманих оцінок за аудиторну роботу}}{\text{кількість аудиторних занять за семестр за аудиторну роботу}} * 8 =$$

для заочної форми навчання

	Поточний контроль		Підсумковий контроль
	Семінарські та практичні заняття	Самостійна робота	Залік/екзамен
	20	40	40
Всього за навчальну дисципліну	100		

Для переведу оцінок у бали необхідно користуватися формулою:

$$AP = \frac{\text{сума всіх отриманих оцінок за аудиторну роботу}}{\text{кількість аудиторних занять за семестр за аудиторну роботу}} * 4 =$$

При оцінюванні заліку/екзамену застосовуються такі критерії:

- 36-40 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, надав/надала повну, вичерпну відповідь на поставлене запитання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти (або правильно відповів/відповіла на 90-100% тестових завдань). Максимальна

кількість балів може бути знижена, якщо під час відповіді здобувач/здобувачка вищої освіти не зробив/зробила посилання на чинні нормативно-правові акти чи допустив/допустила незначні помилки.

- 28-35 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, надав/надала відповідь на питання але допустив/допустила помилки, що впливають на загальний висновок (або правильно відповів/відповіла на 70-89% тестових завдань);

- 20-27 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу чи допускає значні помилки, які приводять до викривлення інформації (або правильно відповів/відповіла на 50-69% тестових завдань);

- 0-19 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти не може виконати завдання, не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання або робить принципові помилки, які викривлюють усе рішення (або правильно відповів/відповіла менше ніж на 50% тестових завдань).

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та подальшого його оцінювання на семінарському чи практичному занятті слід врахувати певні рівні знань:

1. Теоретична відповідь

– оцінка «5» високий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, опрацювавши основну та додаткову літературу, аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань у самостійній роботі;

– оцінка «4» добрий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний/здатна його аналізувати, але не має достатніх знань для формулювання висновків, поєднання теоретичних знань із практичними прикладами;

– оцінка «3» задовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу;

– оцінка «0» незадовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання.

2. Тест: правильне вирішення тесту оцінюється в 1 бал.

3. Задача: вважається вирішеною і оцінюється:

– оцінка «5» високий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю правильно вирішив/вирішила задачу, надав/надала відповіді на всі поставлені в умовах питання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти;

– оцінка «4» добрий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю правильно вирішив/вирішила задачу, надав/надала відповіді на всі поставлені в умовах питання, але не зробив посиланням на чинні нормативно-правові акти чи допустив незначні помилки;

– оцінка «3» задовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти надав/надала відповіді не на всі поставлені в умовах питання, чи не зробив посиленням на чинні нормативно-правові акти, чи допустив значні помилки;
 – оцінка «0» незадовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти не правильно вирішив/вирішила задачу.

4. Реферативне повідомлення – оцінюється в 5 балів:

1 бал – належне оформлення реферативного повідомлення;

1 бал – глибока проробка теми (наявність достатньої кількості літературних джерел, наявність ґрунтовних висновків);

1 бал – теоретична обґрунтованість теми, визначення її актуальності, мети, завдань, чітко розроблений науковий апарат;

2 бали – грамотна і аргументована презентація реферату.

Кожну оцінку викладач/викладачка має аргументовано мотивувати.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані лише з незначною кількістю помилок.
82–89	Добре	B	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вище середнього рівня з кількома помилками.
75–81		C	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вірно з певною кількістю суттєвих помилок.
67–74	Задовільно	D	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані непогано, але зі значною кількістю недоліків.
60–66		E	Кредит зараховано. Виконання контрольних заходів задовольняє мінімальним критеріям.
35–59	Незадовільно	FX	Кредит не зараховано. Здобувачу/здобувачці вищої освіти надається можливість скласти оговорені контрольні заходи для поліпшення підсумкової оцінки
1-34		F	Кредит не зараховано. Здобувач/здобувачка вищої освіти повинен/повинна повторно

			освоювати навчальний матеріал дисципліни (модуля).
--	--	--	--

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базові

1. Філіпенко А.С., Дорошенко В.А. Управління підрозділами Національної поліції у запитаннях та відповідях: навчальний посібник. Маріуполь, Кривий Ріг: ДЮІ МВС України, 2020. 114 с.

Додаткові

1. Bortniak K., Merdova O., Tsomra V., Daraganova N., Mykhailov R. Experience in administrative and legal support of control and supervision activities. *Amazonia Investiga*. 2023. Vol. 12. №63. P. 289-298

2. Бойко-Бузиль Ю. Управлінське рішення як продукт діяльності керівників органів і підрозділів МВС України. *Право і безпека*. 2016. № 3 (62). С. 120-124.

3. Ботнаренко О. М. Прийняття ефективних управлінських рішень як передумова оптимізації органів внутрішніх справ України. *Науковий вісник Львівського державного ун-ту внутрішніх справ*. 2015. № 2. С. 118-127.

4. Гладкова Є.О. Функціональний зміст прогнозування у сфері протидії злочинності. *Сучасні теоретичні та прикладні проблеми кримінології*. 2015. №2(10). С.178-186.

5. Гречанюк С., Терещук Г., Мамчур Л. Теорія взаємодії в управлінні правоохоронними органами. *Актуальні проблеми правознавства*. 2018. Випуск 4(16). С. 58-61.

6. Довідник керівника поліції – поліцейська діяльність, керована розвідувальною аналітикою / ІЛР: навчальний посібник / за заг. ред. Вербенського М.Г.. Київ: «Видавництво Людмила», 2019. 120 с. URL: <https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/10630/1/1651255997496651%20%281%29.pdf>

7. Доля Л.М. Організація управління в системі МВС України у сучасних умовах. *Юридичний науковий журнал*. 2018. №1. С. 76-79.

8. Дяків О. П., Островерхов В. М. Управління персоналом : навчально-методичний посібник (видання друге, переробл. і доповнено). Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 288 с. URL: [http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/33638/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%202018%20%D0%A3%D0%9F-%D0%B2%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%82%D0%BA%D0%B0_1%20\(1\).pdf](http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/33638/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%202018%20%D0%A3%D0%9F-%D0%B2%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%82%D0%BA%D0%B0_1%20(1).pdf)

9. Кравченко І. С. Основи управління в Національній поліції : навч. посіб. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. 212 с. URL: <https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/4371/1/%D0%9A%D1%80%D0%B0>

[%D0%B2%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%98%D1%80%D0%B8%D0%BD%D0%B0%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D1%96%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf](#)

10. Кучменко В.О. Івченко О.М., Герасимчук О.М. Публічне управління в сфері правоохоронної діяльності. *Економіка, управління та адміністрування*. 2019. №4 (90). С. 199-206.

11. Мартинюк О.Г. Менеджмент в правоохоронних органах. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/21256/1/98-101.pdf>

12. Мердова О.М. Методи оцінювання ефективності поліцейської діяльності. *Правовий часопис Донбасу*. 2021. №2 (75). С. 201–210.

13. Мердова О.М. Проблеми адміністративно-правового врегулювання матеріальної відповідальності поліцейських. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2022. №3. С. 94-99.

14. Мердова О.М., Мердов С.П. Участь Національної поліції України у забезпеченні та здійсненні заходів правового режиму воєнного стану. *Правовий часопис Донбасу*. 2022. №4. С. 200-205.

15. Методичні рекомендації з інтеграції гендерних підходів у систему підготовки фахівців для сектору безпеки і оборони України / Олена Волобуєва, Алла В'яткіна, Світлана Ганаба та ін. Київ: ФОП Клименко Ю. Я., 2021. 292 с. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/pidgotovleno-metodichni-rekomendaciyi-z-integraciyi-gendernih-pidhodiv-u-sistemu-pidgotovki-fahivciv-dlya-sektoru-bezpeki-i-oboroni-ukrayini>

16. Сопілко І.М., Токарева К.С., Мердова О.М. Сутність діяльності правоохоронних органів у адміністративно-правовому вимірі наукового аналізу. *Українська поліцейстика: теорія, законодавство, практика*. 2023. №3-4. С. 19-25.

17. Тишлек М. М. Генеза формування та розвитку функції кадрового забезпечення управління в органах поліції. *Держава і регіони*. 2022. № 4. С. 188-193.

18. Тишлек М. М. Принципи кадрового забезпечення управління в органах Національної поліції України. *Європейські перспективи*. 2022. № 1. С. 58–64.

19. Тишлек М. М. Функції кадрового забезпечення управління в системі органів Національної поліції України. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 1. С. 629-632.

20. Управління органами Національної поліції України : підручник / за заг. ред. д-ра юрид. наук, доц. В. В. Сокурєнка. Харків: Стильна типографія, 2017. 580 с. URL: <http://univd.edu.ua/science-issue/issue/2179>

21. Управління персоналом в органах публічної влади : навч. посіб. / С. М. Серьогін, Є. І. Бородін, К. В. Комарова, Н. А. Липовська, Т. М. Тарасенко. Дніпро. : ДРІДУ НАДУ, 2019. 200 с. URL: http://www.dridu.dp.ua/biblioteka/doc/Upravlinnya_personalom.pdf

Нормативно-правові акти

1. Про затвердження Інструкції з організації планування в системі Національної поліції України: Наказ Національної поліції України від 24 грудня 2015 р. №202.
2. Про затвердження Інструкції з організації контролю за виконанням документів у Національній поліції: Наказ МВС України від 13 червня 2016 року № 503. *Офіційний вісник України*. 2016. № 56. Ст. 1953
3. Про затвердження Інструкції з організації та проведення перевірок службової діяльності органів (підрозділів) Національної поліції: Наказ МВС України від 30.01.2017 № 67. *Офіційний вісник України*. 2017. № 30. Ст. 907.
4. Деякі питання документування управлінської діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.01.2018 № 55. *Офіційний вісник України*. 2018. № 23. Ст. 770.

Інформаційні ресурси

1. Інформаційно-телекомунікаційна система «МІА:Освіта»
<https://osvita.dnuvs.ukr.education/md/course/view.php?id=164>
2. Офіційний портал Верховної Ради України. URL:
<https://www.rada.gov.ua/>
3. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL:
<https://www.kmu.gov.ua/>
4. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL:
<https://www.president.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Міністерства внутрішніх справ України. URL:
<https://mvs.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Національної поліції України. URL:
<https://www.npu.gov.ua/>